

Goethe-Institut в Україні

Goethe-Institut в Україні – це німецька культурна інституція, що розвиває міжкультурний діалог, підтримує освітні та культурні ініціативи й сприяє міжнародній співпраці. Після початку повномасштабного вторгнення Росії у 2022 році діяльність Goethe-Institut в Україні зазнала глибокої трансформації. Із платформи культурного обміну він перетворився на структуру кризового реагування та довгострокової підтримки українського культурного сектору.

Сьогодні основний фокус роботи спрямований на збереження інституційної спроможності українських партнерів, підтримку митців, освітян та культурних інституцій, які продовжують працювати в умовах війни. Йдеться не лише про фінансування окремих проєктів, а про забезпечення можливості культурного життя тривати навіть за умов постійних загроз. Культура розглядається як простір опору, інтелектуальної тягlosti та суспільної стійкості.

Одним із ключових напрямів залишається освітня діяльність, зокрема мовні програми, іспити та цифрові формати навчання. Підтримка вивчення німецької мови сприяє інтеграції українців у європейський освітній контекст і збереженню високих освітніх стандартів. Паралельно Goethe-Institut реалізує грантові та стипендіальні програми, підтримує культурні інституції та незалежних митців, працює у сфері збереження культурної спадщини та розвитку культури пам'яті. Важливим завданням є також забезпечення міжнародної видимості України через представлення українських голосів на провідних європейських платформах, зокрема на книжкових ярмарках у Франкфурті та Лейпцигу, а також на Венеційській бієнале.

Серед ключових ініціатив останнього року – масштабні програми підтримки в межах House of Europe, що дозволили сотням українських діячів культури продовжувати свою роботу попри війну. Важливою подією в 2025 році стала міжнародна конференція «Культурний сектор України в умовах війни – надзвичайні ситуації, потреби, заходи», яка об'єднала експертів і стала підґрунтям для формування стратегій відновлення культурної сфери. Програма Resilience Fund продовжує зміцнювати стійкість культурних та освітніх інституцій, підтримуючи нові проєкти по всій Україні.

Goethe-Institut працює на засадах горизонтального партнерства з бібліотеками, музеями, університетами, театрами, громадськими організаціями, видавництвами, художниками та дослідниками. Така мережа співпраці дозволяє бути частиною живої інтелектуальної екосистеми країни й реагувати на виклики системно, а не точково.

Український культурний сектор нині функціонує в умовах постійних безпекових ризиків, руйнування інфраструктури, нестачі довгострокового фінансування та морального виснаження. У цій ситуації міжнародна інституційна підтримка є критично важливою, оскільки зміцнює стабільність системи та сприяє її стратегічному розвитку.

Фонд стійкості / Resilience Fund

Загарбницька війна Росії проти України кардинально вплинула на культурне життя країни, поставивши під загрозу не лише державні та недержавні культурні інституції, але й саму можливість сталого культурного розвитку. Робота митців та мисткинь, працівниць і працівників культури, а також численних ініціатив громадянського суспільства у багатьох випадках була зупинена або суттєво обмежена. Одна частина інституцій була змушена релокуватися, інша – працювати в умовах постійної загрози, нестачі ресурсів та психологічного виснаження. Водночас саме культура стала одним із ключових інструментів збереження ідентичності, підтримки суспільної стійкості та міжнародної солідарності із Україною.

Фонд стійкості / Resilience Fund – це проєкт Goethe-Institut в Україні, який реалізований за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини та спрямований на довгострокове посилення спроможності культурних та освітніх інституцій, які зареєстровані та здійснюють свою діяльність в Україні. Його головна мета – не лише допомогти вистояти в кризових умовах, але й створити передумови для подальшого розвитку, адаптації та трансформації культурного сектору в умовах повномасштабної війни та післявоєнного відновлення.

Фонд стійкості виник на базі Стабілізаційного фонду, за допомогою якого Goethe-Institut в Україні у відповідь на повномасштабне вторгнення у 2022 та 2023 роках виділив загалом близько 2,5 млн євро на підтримку культурної інфраструктури України та надав допомогу понад 130 українським культурним установам. Кошти були надані Goethe-Institut Міністерством закордонних справ Німеччини і стали найефективнішим інструментом німецької підтримки українського культурного сектору. Щоб зробити цю форму підтримки якомога більш стійкою, з 2024 року було запроваджено фонд стійкості з дещо меншими сумами фінансування. У 2024 та 2025 роках на підтримку українських культурних установ було виділено приблизно 250 000 євро.

Загалом, починаючи з 2022 року, було налагоджено співпрацю зі 128 партнерами з всієї України, які реалізували свої проєкти за підтримки Стабілізаційного фонду та Фонду Стійкості. Серед підтриманих ініціатив – проєкти у сфері музики, театру, візуального мистецтва, фотографії, культурної спадщини, культури пам'яті, кінофестивалів, а також створення документальних фільмів.

Географія підтриманих проєктів є надзвичайно широкою. Лише у 2024 році ініціативи були реалізовані в Ужгороді, Івано-Франківську, Тернополі, Острозі, Сумах, Херсоні, Одесі, Дніпрі, Харкові та Львові. Загалом у 11 областях України відбулося 142 події у змішаних форматах – офлайн та онлайн. Важливо, що у 2024 році були підтримані проєкти не лише для дорослої аудиторії, але й для дітей та підлітків.

Таким чином, можна впевнено стверджувати, що Фонд Стійкості, як і Стабілізаційний фонд, став надійною опорою для українського культурного сектору в один із найскладніших періодів новітньої історії.

Проекти, підтримані Фондом стійкості у 2025 році

1. Театр Ветеранів – «Лимони»

«Лимони» – перша комедія Театру Ветеранів, створена за п'єсою ветерана Максима Девізорова. Вона показує досвід війни через іронію, абсурд і впізнавані побутові ситуації. Постановка торкається тем залежності, відповідальності та ігromанії у війську. Прем'єрні покази відбулися на сцені Театру Драматургів і отримали живу емоційну реакцію глядачів.

2. Павільйон культури – Виставка «Досягнення: робітники, що вийшли з фабрики»

Виставка у Павільйоні культури дослідила фігуру робітника й поняття виробництва, товару та споживання та об'єднала відеороботи Алана Секули, Харуна Фарокі, Жан-Люка Годара, Яреми Малащука та Романа Хімея. Проєкт показує, як мистецтво переосмислює працю й соціальні процеси. Кураторами стали Марія Нощенко та Максим Ходак.

3. MMF Ukraine – «Асоціація музичних менеджерів України»

Музична індустрія України зростає, але гостро потребує професійних менеджерів. MMF Ukraine вперше створив професійне об'єднання музичних менеджерів у країні. Проєкт включав форум, дослідження, стратегічну сесію, консультацію та запуск комунікацій з Європейською асоціацією музичних менеджерів. Ініціатива формує спільноту менеджерів серед різних музичних жанрів та регіонів, що у свою чергу зміцнить розвиток музичної індустрії.

4. СМУК – СМУК Education

СМУК Education – восьмитижнева програма для саундпродюсерів, присвячена українській традиційній музиці. Курс знайомить із жанрами й регіональними особливостями автентики та вчить поєднувати її з електронікою. Студенти досліджували звук на межі традиції та сучасності й створювали власні експерименти.

5. ГО «Леся Квартиринка» – Традиційний різдвяний Вертеп на Слобожанщині

У межах щорічної експедиції митці і волонтери ГО «Леся Квартиринка» відвідують переселенські центри, шпиталі та міські й сільські громади Харківщини та Донеччини, щоб разом співати колядки та показувати вертепну драму. Проєкт поєднує фольклор, підтримку та живу комунікацію з людьми. Учасники створюють святкову атмосферу й зберігають тяглість традиції.

6. БО МБФ «Імпульс Трансформація Платформа» – «Усна історія для спадщини танцю»

У межах проєкту «Усна історія для спадщини танцю» було залучено експертний та інституційний досвід з Німеччини та України й розроблено перший в історії України протокол архівування танцю, що дозволить інтегрувати усні свідчення, досвід і практики танцю до музейних колекцій як частину нематеріальної культурної спадщини України.

7. Ars Mediale – «Форум експериментального кіно»

Перший Ars Mediale відбувся у київському укритті KINO42 та об'єднав експериментальне кіно з кількох країн. За три дні глядачі переглянули 18 стрічок і поспілкувалися з кураторами й режисерами міжнародних програм, як-от Berlinale, Sinema Transtopia та AMidex ANFAA. Програма також включала розмови про кіноспадщину та сучасне українське експериментальне кіно. Більшість фільмів було адаптовано для людей із порушеннями слуху.

8. Агенція УХО – УХО архів (Ukho Archive)

У співпраці з Goethe-Institut реалізовано ключовий етап цифрового архіву агенції УХО. Команда каталогізувала 14-річний масив матеріалів (понад 3000 фото, аудіо та відео) і структурувала дані про 180 подій і понад 700 творів. Було розроблено та протестовано картковий індекс, списки подій, 3D-об'єкти та алегоричні ключі. Проєкт заклав цілісну цифрову інфраструктуру для збереження, осмислення й дослідження частини сучасної української звукової культури, сформованої навколо практик агенції.

9. Херсонське відділення Соціологічної асоціації України – «Ромський альбом. Роми України у світлинах та оповідях»

Команда Херсонського відділення Соціологічної асоціації України та Українського центру ромських студій збирила фотографії ромських сімей та інтерв'ю різними діалектами. На основі матеріалів підготовлено PDF-видання «Ромський альбом. Роми України у світлинах та оповідях». Дослідження проводили в Україні та Європі серед родин, які були змушені виїхати через війну. Проєкт став початком роботи організацій зі збереження культурної спадщини ромів України.

10. Молодіжна спільнота Лисичанська – Щоденник окупації. Виставка «Для всіх, хто на материку»

Проєкт досліджує життя під окупацією та дає голос людям, які лишаються невидимими для решти країни. Основою експозиції стали тексти анонімною авторки під псевдонімом Ганна Смілка. Вона описує будні, культуру, міфотворчість та пропаганду окупованої Донеччини з власних спостережень, зберігаючи проукраїнську позицію. Щоденник окупації є важливим документом реальності, що балансує між персональними спостереженнями, документалістикою та оповіддю.

11. Громадська організація «Ксі Простір» – «Овочі наших думок»

Міждисциплінарний арт-проект, що відбувся в оранжереях Харкова й Дніпра в межах ініціативи Ksi Prostir «Ukrainian Garden». Він поєднав виставку графіки Лілі Петрової та кераміку Владислава Юдіна, натхненні твором Е. Т. А. Гофмана «Королівська наречена». Через образи вигаданих істот альраунів команда досліджувала теми інакшості, міграції та соціальної турбулентності. У межах проєкту відбулися воркшопи з ліплення глиною, малювання, створення казок і зінів, а також артист-токи та екскурсії.

12. Opera Aperta – «Songs of Winter War»

У межах проєкту розпочато створення нової вистави «Songs of Winter War». Команда здійснила експедицію в Узбекистан, стартувала робота над лібрето та репетиціями. Опера стане завершальною частиною «екологічної трилогії» після Chornobyldorf і GAIA-24. Усі ці твори об'єднані темами екологічних катастроф останніх десятиліть, спричинених тоталітарними режимами СРСР. «Songs of Winter War» – це нескінченна мандрівка між часами, війнами та географіями; це реквієм за знищеними тілами та ландшафтами. Прем'єра нової вистави відбудеться 10 травня в Києві. Опісля її покажуть у Роттердамі на O. Festival та у Відні на фестивалі Wiener Festwochen.

13. Театр «Нафта» – «NaftaProd_Lectures»

Харківський альтернативний незалежний театр «Нафта» взимку провели серію лекцій з експертками з різних сфер культури та креативних індустрій. Цей проєкт долучився до розвитку культурного життя прифронтового міста, пропонував харків'янкам і харків'янам офлайн події з глибинним зануренням у питання театру та ведення дискусії. Усі лекції записано й викладено у відкритому доступі на YouTube.

14. Vidlik Projects – «Мій дім»

«Мій дім» – театральний проєкт Vidlik Projects за участі підлітків із Херсона, які навчалися драматургії та працювали над власними текстами. Їхні п'єси були представлені акторами в Національному Молодому театрі. Учасники тиждень перебували в Києві, відвідували мистецькі події та працювали над постановками. Написані учасниками тексти також були перекладені німецькою мовою. Наразі триває процес пошуку партнерів у Німеччині для презентації п'єс.

15. Луганський обласний академічний український музично-драматичний театр (ЛОАУМДТУ) – «Перехід»

На базі театру в Києві було створено мистецько-освітній простір, оснащений необхідною інфраструктурою для проведення навчальних і професійних подій. Ключовою стала триденна лабораторія «TRANSITION/LAB» із майстер-класами, лекціями та українсько-німецьким діалогом. Результатом проєкту стало створення сталої інфраструктури, формування професійних зв'язків та закладення основ для подальшого розвитку театру.

16. IST Publishing – видання книжки в українському перекладі «Йонас Мекас. Розмови з кінорежисерами»

Вийшло українське видання книжки «Йонас Мекас. Розмови з кінорежисерами» у перекладі IST publishing. Це перша книжка українською литовсько-американського режисера Йонаса Мекаса з провідними кінематографістами з усього світу, що публікувалися у 1961–1975 роках у газеті Village Voice (Нью-Йорк). У Києві відбувся показ документального фільму про життя Мекаса «Fragments of Paradise» і дискусія за участі українських кінодослідників. Подію відвідало близько 200 людей попри відключення світла та сильні морози.

17. Music Export Ukraine – «Legal Basics and Music Publishing: From Copyright to Sustainable Business»

Music Export Ukraine провела онлайн-програму з восьми лекцій про юридичні аспекти музичної індустрії. Програма охопила теми авторського права, колективного управління, музичного видавництва, договірної практики, легалізації діяльності та побудови системи музичних доходів. Лекції прослухали 85 представників сектору – автори, артисти, менеджери та керівники музичних бізнесів. Програму викладали провідні юристи та експерти. Ініціатива підвищила правову обізнаність музичної спільноти та зміцнила її професійну спроможність.

18. Після тиші (After Silence) – «Неволя: документальна спадщина радянських масових переслідувань»

Проєкт був зосереджений на роботі з родинними колекціями та архівами часів радянських репресій 1940–1950-х років. Команда представила унікальні фотографії й документи та розповіла історії людей, які стоять за цими матеріалами. Такий підхід допомагає осмислити масштаб переслідувань і повернути видиму пам'ять про замовчувані долі.

19. Палац Хоткевича – «Rethinking the South»

«Rethinking the South» – міждисциплінарна освітня ініціатива про автентичну культуру південних субрегіонів України. Програма складалася з лекцій, творчих воркшопів, дискусії та концерту, спрямованих на переосмислення постколоніальної спадщини та демонтаж російських наративів. Події висвітлювали історичну та культурну різноманітність Бессарабії, Причорномор'я, Криму й Приазов'я.

20. Терени – «Зав'язь»

Культурна агенція «Терени» провела воркшоп «Зав'язь» для діячів культури з Полтавщини та Харківщини, спрямований на розвиток спільнот і переосмислення досвіду війни. Протягом чотирьох днів учасники працювали в командах і створювали власні культурні ініціативи. Журі обрало три проєкти-переможці, які отримали фінансування та експертний супровід.

21. Jazz Bez – XXV міжнародний фестиваль імпровізаційної музики

У Тернополі відбувся ювілейний XXV фестиваль Jazz Bez – триденна подія, що поєднала кримські мелодії, слобожанські мотиви, берлінський саунд і кубинські ритми. Jazz Bez традиційно створює простір для міжнародного музичного діалогу та живої імпровізації.

22. Локальна Історія / ГО «Українська галицька асамблея» – «Пісні боротьби. Жива спадщина українського спротиву»

Онлайновий архів «Пісні боротьби» охоплює період від Першої світової до збройного підпілля 1940–1960-х років і поєднує оригінальні зразки стрілецької та повстанської пісенності. Архів містить 70 унікальних записів із понад 40 локацій та дев'яти регіонів, доповнених історичним контекстом. Проєкт сприяє збереженню, актуалізації та міжпоколінній передачі традицій, а англійська версія відкриває її міжнародним дослідникам.

23. Wiz-Art – «У пошуках вибраного»

Кінофестиваль Wiz-Art реалізував кінокураторську програму «У пошуках вибраного». Команда фестивалю на чолі з програмною менеджеркою Ольгою Райтер відібрала 12 молодих учасників та учасниць і навчила їх теорії та практики курування кінопрограм. Серед менторів програми були також представники фестивалів Linoleum та Mykolaichuk OPEN. У результаті програми учасники й учасниці створили дві кінопрограми (сім та вісім короткометражних фільмів), кожен з показів яких зібрав понад 150 глядачів.

24. Promprylad Art Center – виставка «Як це зроблено?»

«Як це зроблено?» Романа Хімея та Яреми Малащука під кураторством Ксенії Малих – проєкт, що звернувся до історії місця і трансформації колишнього заводу та переосмислив радянську спадщину в умовах війни. Назва походить від відеороботи 2021 року, створеної на Промприладі в період активних змін простору та переходу від виробництва до інноваційної екосистеми. На виставці були представлені інші роботи художників та артефакти зі старого заводу.

25. Криворізький Центр Сучасної Культури (KRCC) – «Post-Industrial Memory Lab: Деколонізація Кривого Рогу»

«Post-Industrial Memory Lab» – мистецько-освітня ініціатива, що досліджувала, як радянські колоніальні перспективи формували ідентичність та пам'ять індустриальних міст України. Проєкт включав двотижневу резиденцію для трьох українських митців, п'ятиподієву освітню програму (співорганізовану з Українським інститутом у Берліні) та підсумкову виставку. Було переосмислено постіндустріальний ландшафт Кривого Рогу, деколонізовано візуальні наративи та посилено культурну стійкість міста.

26. NGO «Light of Consciousness» – «Choreoacoustics: Resonating Bodies»

«Choreoacoustics: Resonating Bodies» – це мистецька освітня програма, яка поєднує сучасну хореографію з інноваційним методом хореоакустики, розробленим INSHA DC. Програма створила платформу для розвитку хореографічної освіти шляхом оволодіння та вдосконалення навичок у сучасних танцювальних мовах, інтеграції міждисциплінарних методів дослідження, професійного та культурного обміну між учасниками з різних регіонів України. Програма включала серію практичних майстер-класів, лекцій та дискусій, присвячених хореоакустиці як оригінальному методу, що поєднує рух, звук та резонанс тіла за допомогою унікальних технологічних рішень.

27. Pictoric – Pictoric Illustration Contest (PIC)

Pictoric Illustration Contest (PIC) – перший міжнародний конкурс ілюстрацій в Україні, який буде представлено на фестивалі «Книжковий Арсенал» у Києві. Проєкт має на меті надати українським ілюстраторам професійну платформу на міжнародному рівні, яка підвищить їхню впізнаваність, посприє мистецькому обміну та розвине національний ринок ілюстрацій. PIC матиме онлайн-платформу для подання робіт, відкриту для українських та міжнародних учасників, яка охоплюватиме різні жанри ілюстрації та буде орієнтована як і на відомих художників, так і на нові молоді таланти.

Open Call: Фонд стійкості 2026

З 2022 року Goethe-Institut в Україні підтримує культурний сектор України через програми Стабілізаційного фонду та Фонду стійкості. Російська агресія проти України продовжує мати драматичний вплив на культурне життя країни. Численних загроз зазнає робота діячів та діячок мистецтва та у галузі культури та медіа, а також ініціатив громадянського суспільства.

Фонд стійкості 2026 – це проєкт, спрямований на стале зміцнення стійкості культурних та освітніх акторів/акторок та інституцій, які зареєстровані та здійснюють свою діяльність в Україні.

Кому ми надаємо фінансування

Українським культурним організаціям у сферах театру, танцю, кіно, музики, літератури, візуального мистецтва, перформансу, архітектури, бібліотечної справи, медіа та музеїв.

Що ми фінансуємо

Ми підтримуємо проєкти культурних організацій в Україні, що сприяють стійкості та збереженню культурного розмаїття, наприклад:

- Створення нових мистецьких продуктів у контексті сучасного українського суспільства
- Культурний обмін через спільні проєкти та партнерства
- Проєкти з оцифрування колекцій мистецтва культурних організацій або об'єктів культурної спадщини
- Заходи з структурної підтримки, такі як навчання, цифровий розвиток, розбудова мереж та безпечних просторів
- Підтримка проєктів у рамках фестивальної діяльності

Грантова підтримка може покривати витрати на обладнання та інфраструктуру, безпосередньо пов'язані з цілями проєкту, а також витрати на подорожі, персонал та операційні витрати.

Можна подати заявку на фінансування в розмірі до 10 000 євро, яку ми рекомендуємо як граничну суму. За наявності відповідного обґрунтування можна подати заявку на фінансування в обсязі до 12 000 євро.

Фінансування не надається:

- фізичним особам та приватним підприємцям;
- проєктам, що реалізуються за межами України;
- організаціям, що не базуються в Україні;
- проєктам, що вже розпочалися;
- благодійним проєктам та благодійним заходам;
- проєктам із партійно-політичним, релігійним або ідеологічним змістом;
- науковим проєктам.

Що для нас важливо

- Видимість Goethe-Institut в Україні.
- Проєкти, що мають зв'язок із Німеччиною, наприклад, за тематикою або через партнерство.

Критерії фінансування

- Значимість організації для місцевої культурної спільноти та громадянського суспільства
- Якість та сталість проєктної пропозиції
- Правдоподібна концепція та реалістичність з точки зору часу, персоналу та ресурсів
- Організація має право на отримання міжнародного фінансування та може забезпечити і продемонструвати його використання відповідно до законодавства про здійснення державних закупівель та запобігання корупції, а також може надати відповідну звітність у встановлені терміни.
- Проти організації не порушено і не очікується офіційне провадження у справі про банкрутство.
- Організація наразі не бере участі в поточному циклі грантів Goethe-Institut в Україні, включаючи грантові програми, що фінансуються ЄС, «House of Europe».
- Кожна організація може подати лише одну заявку.

Додаткові переваги:

Тематична спрямованість на такі теми, як соціальна згуртованість, різноманітність, інклюзивність, деколонізація, екологія/екосистеми.

Необхідні документи

- Заповнена онлайн-заявка з
 - описом проєкту та графіком
 - інформацією про організацію
 - списком учасників або співробітників проєкту із зазначенням посади та місця проживання
 - фінансовим планом із витратами та доходами, включаючи внески в натуральній формі
- Доказ юридичної форми та реєстрація організації-заявника (статут організації, витяг з реєстру неприбуткових установ та організацій та витяг з Єдиного державного реєстру за 2026 рік)
- Річні фінансові звіти за останні два роки або інші документи, такі як аудитні звіти або розрахунки доходів/витрат або фінансові плани вже реалізованих проєктів, або самодекларація про неможливість подання таких доказів
- Підтвердження додаткового доходу, якщо це можливо.

Інформація про процес розгляду заявок

Кінцевий термін подання заявок – 23 березня 2026 року, 23:59. Заявки повинні бути подані англійською мовою через портал Goethe Application Portal (GAP).

Заявки будуть оцінюватися незалежною комісією. Рішення про фінансування буде повідомлено не пізніше 30 квітня 2026 року.

У разі надання фінансування витрати є придатними для відшкодування починаючи з 1 травня. Проєкт повинен бути завершений не пізніше 31 липня 2026 року.

Контакт

Goethe-Institut в Україні

kultur-ukraine@goethe.de

Інформація про Resilience Fund 2026 та проєкти, що отримали підтримку у минулому році, матеріали для преси, посилання на Goethe Application Portal (GAP) та наш контакт доступні на вебсайті Goethe-Institut в Україні за QR-кодом:

